

Súd: Krajský súd Bratislava  
Spisová značka: 6Co/36/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712216691  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš  
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1712216691.2

## Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova ul. č. 25, Bratislava, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova ul. č. 4, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné nám. č. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo 6. októbra 2015 č. k. 5C/229/2012-36, pomerom hlasov 3:0, takto

### rozhodol:

Návrh žalobcu na prerušenie konania sa **z a m i e t a** .

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

### o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od doručenia predmetného uznesenia zaplatil súdny poplatok za námietku zaujatosti vo výške 66 eur. Súdny poplatok vyrubil podľa § 7 ods. 9 zák. č. 71/1992 Zb. a položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca. Navrhol, aby súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 210a O.s.p. odvolaniu v celom rozsahu vyhovel a napadnuté uznesenie zrušil, alebo aby napadnuté uznesenie zrušil odvolací súd. Napadnuté uznesenie považoval za neopodstatnené, pretože nepodal súdu námietku zaujatosti podľa ust. § 15a ods. 1 O.s.p., keď jeho podanie nespĺňalo taxatívne vymenované náležitosti námietky zaujatosti v zmysle § 15a ods. 3 O.s.p. Žalobca poznamenal, že v úvode svojej žaloby iba uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 O.s.p.). Podľa jeho názoru Okresný súd Revúca mal preto postupovať zákonným spôsobom a podľa ust. § 12 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 12 ods. 3 O.s.p. požiadať príslušný krajský súd, aby prikázal vec na prejednanie inému súdu toho istého stupňa. Uviedol, že vo veci nejde o vhodnosť, ale o nutnosť, a preto musí byť vec prikázaná inému súdu, aby bolo konanie spravodlivé a vo veci samej rozhodoval nestranný zákonný sudca. Očakával postup podľa § 15 O.s.p. K otázke spoplatňovania nespôsobilých návrhov a otázke, či jeho úkon je poplatkovým úkonom, žalobca poukázal na niekoľko rozhodnutí Najvyššieho súdu SR. Žalobca argumentoval aj tým, že poplatníkom v zmysle § 2 ods. 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. je len navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok za návrh. Ust. § 5 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. pritom rozlišuje medzi návrhom a námietkou zaujatosti. Podľa žalobcu je potrebné takto rozlišovať aj v § 2 zák. č. 71/1992 Zb. a v dôsledku toho osobu poplatníka v prípade vznesenia námietky zaujatosti nie je možné zistiť, resp. zák. č. 71/1992 Zb. poplatníka pri námietke zaujatosti neurčuje. Inými slovami, súdny poplatok za námietku zaujatosti nemožno nikomu vyrubiť, pretože sa pri nej nejedná o „návrh“. Takýto záver podľa neho vyplýva aj z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 109/2011 z 11.7.2012, v ktorom ústavný súd vyslovil, že pokiaľ zákonodarca pri ustanovení dane alebo poplatku zákonom neurčil ich poplatníka, založil tým medzeru v zákone, ktorej odstránenie nemožno dosiahnuť rozhodovacou praxou súdov alebo správnych orgánov. Žalobca mal za to, že medzerou v zákone z nedostatku právnej

regulácie je aj nevymedzenie subjektu poplatkovej povinnosti. V súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR preto v prípade, ak chýba ustanovenie o poplatníkovi námietky zaujatosti, je potrebné systematickým a logickým výkladom uprednostniť reštriktívny výklad zákona a poplatok svojvoľne neukladať. Ďalej tvrdil, že ak by aj súd mal za to, že vo veci je nutné uhradiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, jemu nie je možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. je totiž súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatkov oslobodené. V zmysle citovaného ustanovenia žalobca podľa svojho názoru súdne poplatky v konaní neplatí. Na podporu svojej argumentácie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6M Cdo 2/2011 z 10.8.2011. K poukazu súdu prvého stupňa na uznesenie Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 124/2011-13 z 30.3.2011 žalobca uviedol, že názor ústavného súdu prezentovaný v tomto uznesení, je potrebné považovať za omyl z dôvodu rozporu s dikciou § 4 ods. 1 a 3 zák. č. 71/1992 Zb., pretože oslobodenie od súdneho poplatku sa vzťahuje na súdne konanie, nielen na návrh a za prekonaný neskorším nálezom sp. zn. PL. ÚS 109/2011 z 11.7.2012, v ktorom už ústavný súd rozlišuje pojmy „konanie o návrhu“ a „návrh“. Mal za to, že námietka zaujatosti sa nijako svojou podstatou nelíši od námietky proti exekúcii. Preto žalobca navrhol prerušenie konania a predloženie návrhu na vyslovenie nesúladu položky 17a Sadzobníka zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov s článkami Ústavy SR Ústavnému súdu SR na tom základe, že ide o procesnú obranu proti sudcovi, u ktorého má účastník konania pochybnosti o jeho nezaujatosti pre pomer k veci, ktorá sa nemá spoplatňovať rovnako ako námietka proti exekúcii, pretože námietka zaujatosti je jediným prostriedkom, ktorým sa účastník môže domôcť preskúmania prípadného dôvodu pre vylúčenie sudcu. Poplatok za námietku zaujatosti má fakticky povahu poplatku za vyjadrenie sa k otázke nestrannosti sudcu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čo považoval za neprípustný zásah do základného práva na spravodlivý proces vrátane práva na nestranný súd garantovaných v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 387/2010 z 25.11.2010 zároveň spoplatnenie námietky zaujatosti samo osebe odporuje čl. 13 ods. 4 Ústavy SR, pretože zasahuje do samej podstaty práva na nestranný súd, keďže toto právo nemožno nijako obmedziť.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania ( § 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú dôvody na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd sa v prvom rade zaoberal návrhom žalobcu na prerušenie konania a predloženie návrhu Ústavnému súdu SR na vyslovenie nesúladu položky 17a Sadzobníka zák. č. 71/1992 Zb. s článkami Ústavy SR.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Odvolací súd je toho názoru, že tu nie sú dôvody na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a namietanú právnu úpravu v položke 17a Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zák. č. 71/1992 Zb. ( ktorou sa spoplatňuje podanie námietky zaujatosti súdnym poplatkom vo výške 66 eur ) s Ústavou SR nepovažoval za rozpornú s Ústavou SR. Nestotožnil sa ani s argumentáciou žalobcu, že zavedenie poplatku za námietku zaujatosti mu bráni vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že položka 17a bola do Sadzobníka súdnych poplatkov znovu zavedená zákonom č. 621/2005 Z. z. z dôvodu, že dochádzalo k zneužívaniu inštitútu námietky zaujatosti a tým aj k zbytočnému predlžovaniu konania. V zmysle dôvodovej správy k uvedenému zákonu by poplatok za námietku zaujatosti mal mať ( aj má ) povahu kaucie, ktorá by sa mala poplatníkovi vrátiť, ak námietku podal odôvodnene. Takéto obmedzenie odvolací súd považuje za primerané a prispievajúce k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva, a to práva na prerokovanie veci v primeranej lehote. Zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu odôvodneného záujmom na riadnom chode justície nemožno vylúčiť ani podľa Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý sa vzťahom medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok zaoberal v rozsudku z 19. 6. 2001 vo veci Kreuz proti Poľsku. Konštatoval v ňom tiež, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní

nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je samo osebe nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navyše, ako bolo uvedené, zaplatený poplatok za námietku zaujatosti sa v prípade, že bola uplatnená odôvodnene, účastníkovi konania vráti ( § 11 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. ). Z týchto dôvodov odvolací súd návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. zamietol ako nedôvodný. K obdobnému záveru dospel vo svojej rozhodovacej činnosti aj Najvyšší súd SR, napr. v uzneseniach z 3. 6. 2015 sp. zn. 8Cdo/317/2015 a z 19. 8. 2015 sp. zn. 8Cdo/389/2015.

Zo spisu vyplýva, že žalobca v žalobe uviedol, že pridelenie veci niektorému zo sudcov Okresného súdu Pezinok by porušilo jeho právo na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom, pretože podľa rozvrhu práce na súde neexistuje sudca, ktorý by nebol vo veci zaujatý. Preto žalobca v žalobe požiadal, aby nadriadený súd prikázal predmetnú vec inému súdu, pretože sudcovia Okresného súdu Pezinok sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania.

Z toho je podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé, že žalobca v žalobe namietol zaujatosť všetkých sudcov Okresného súdu Pezinok. Vznesenie námietky zaujatosti je poplatkovým úkonom ( pol. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov ) a jeho poplatníkom je žalobca ( § 2 ods. 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. ). Preto súd prvého stupňa postupoval správne, keď napadnutým uznesením uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66 eur. K odvolacej argumentácii žalobcu treba uviesť, že nutná delegácia v zmysle § 12 ods. 1 O.s.p. je vždy dôsledkom vylúčenia všetkých sudcov súdu v zmysle § 14 O.s.p., pričom k ich vylúčeniu dôjde buď na základe námietky zaujatosti vznesenej účastníkom konania alebo na tom základe, že samotní sudcovia sa cítia byť vo veci zaujatí ( § 15 ods. 1 O.s.p. ). Inými slovami, keďže sudcovia Okresného súdu Pezinok sa sami vo veci necítili byť zaujatí, návrh žalobcu na nutnú delegáciu v zmysle § 12 ods. 1 O.s.p. musel byť z jeho strany podmienený vznesením námietky zaujatosti všetkých sudcov tohto súdu. Paradoxne sám žalobca aj v odvolaní celkom jednoznačne formuloval námietku zaujatosti sudcov Okresného súdu Pezinok. Rovnako neopodstatnený je aj poukaz žalobcu na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 109/2011 z 11.7.2012, pretože tento sa týka položky 13 písm. b/ ( v súčasnosti už vypustenej zo sadzobníka súdnych poplatkov ), ktorá stanovovala súdny poplatok za konanie o námietkach proti exekúcii, teda nie za samotné námietky ako úkon, a preto nebolo možné určiť poplatníka. V tom spočíva aj hlavný rozdiel oproti prejednávanej veci, keďže poplatok za námietku zaujatosti je stanovený ako poplatok za úkon účastníka konania, ktorý má charakter návrhu na jeho vykonanie a nie za konanie o námietke zaujatosti.

Konanie o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je síce oslobodené od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 1 písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb., ale vecné oslobodenie od súdneho poplatku podľa tohto ustanovenia sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa pol. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. Vecné oslobodenie účastníka občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. sa vzťahuje iba na súdny poplatok za žalobu, za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu ( viď uznesenie Ústavného súdu SR z 30. 3. 2011 sp. zn. II. ÚS 124/2011 ).

Z toho vyplýva, že napadnuté uznesenie je vecne správne a preto ho odvolací súd potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí o veci samej.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.